

VAHALAPSI

Olga Ravn

Olga Ravn

VAHALAPSI

SUOMENTANUT SANNA MANNINEN

*KOSMOS

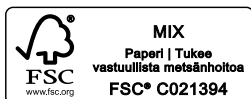

Danish Arts
Foundation

Danish Arts Foundation on tukenut tämän kirjan julkaisua.

Suomentaja kiittää Alfred Kordelinin säätiötä tuesta.

Kirjan lopussa mainittujen lähteiden lisäksi teoksessa
lainataan vapaasti Gillian Clarken runoa *Advent*,
Richard Sikenin runoa *Detail of the Woods* ja
Anne Carsonin runoa *The Glass Essay* sekä
Sara Parkmanin laulua *Björnen*.

Alkuteos: *Voksbarnet*
Copyright © Olga Ravn 2023
Gyldendal

Suomenkielinen laitos © Sanna Manninen ja Kustannusyhtiö Kosmos 2025

Kannen suunnittelu: Nina Andelin

1. painos

ISBN 978-952-352-300-5

***KOSMOS**

Kosmos on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@kosmoskirjat.fi

Painettu EU:ssa.

NOITUUSHUHUJA

Minä olen mehiläisvahasta tehty lapsi. Olen kuin ihmisen kyy-närvarren pituinen nukke. Minussa on hiuksia ja kynsiä siitä ihmisestä, jonka halutaan kärsivän. Emäntäni kantoi minua 40 viikkoa oikeassa kainalossaan kuin aitoa lasta, ja hänen lämmös-sään vahani pehmeni. Lopulta hän vei minut papin luo, silloin oli yö ja kirkko oli pimeä ja hiljainen, ja pappi kastoi minut, vahalapsen. Minä olin väline. Tämä tapahtui Nakkebøllen kar-tanossa Etelä-Fynillä. Vahasuutani ei voi avata.

Tunnen ihmiset hyvin, mutta he eivät tunne minua. Minä olen kuva, kun lapsi puuttuu. Sisälläni on pohjaton, kuilumai-nen kaipuu luojaani kohtaan, hänen nimensä oli Christenze Kruckow. Hänen hikensä tuoksui mausteiselta, ikään kuin... neilikalta. Oli vaunuja, hevosia ja sotilaita. Oli meiramia, tim-jamia ja ruusunmarjaa. Oli aluksia, jotka matkasivat kauas meren yli vaatimaan maa-alueita. Oli aluksia, joiden pimeät ruumat olivat täynnä ruumiita. Oli huuto. Ja hienostuminen. Mitä hienoin kuvio, kun aurinko loi säteitään rippituolin ris-tikon läpi. Ja kaupunkien läpi liikkui uskonnollisia kulkueita laulaen ihmeellisiä lauluja. Vuosi kului, ja vuodet kuluivat. Ja minä olin vahalapsi. En vanhentunut. Lepäsin maan povessa ja näin kaiken. Hyönteiset ja madot lähestyivät mutta katosivat taas aavistaessaan, että minut oli myrkytetty. Näin valtakun-tien nousevan, valtioiden syntyvän, vallan keskittyvän. Näin pilvien kiitävän ohi. Näin öljyn työntyvän maan uumenista suurina, kiiltävinä kielinä kuin saniaiset. Näin käsien kohoa-van ilmaan nyrkkiin puristettuina. Näin veitsien välkähtävän,

lasten leikkivän. Näin höyryvetureita, pienin osa halkaistuna ja hajotettuna. Lepäsin maan povessa. Ja sieltä saatoin tiettyinä aikoina kuukaudesta tarkastella loistavaa kuuta. Kukaan ei enää kantanut minua.

Kukaan ei koskaan kuuntele mitä sanon. Vaikka puhun koko ajan. Minä olen kimpale mehiläisvaha, vastasyntyneen kuvaksi luotu. Olen vain jotain mikä voi sulaa ja jähmettyä uudelleen yön aikana. Kukaan ei tule tänne alas. Lepään täällä ja puhun silmilläni. Perhettäni ei ole enää olemassa, tai minun perhemuotoani, joka on hyvin laaja, ei ole enää olemassa. Ja silti minä puhun. Minusta virtaa jatkuvasti sanoja, ja välillä se on minusta itsestänikin kiusallista. En kuitenkaan pysty estämään sitä, suusen kuin käy, mutta silti, ei, en tiedä miten sanat pääsevät ulos, eihän minulla ole kurkkua, äänihuulia eikä kieltä. Mutta ketä se kiinnostaa? Lapset saavat näkyä mutta eivät kuulua, kuten sanotaan. Mutta minähän sanon, etten ole lapsi, minä vain muistutan lasta. Palan halusta olla lapsi. Olen sisäinen tapah-tuma. Luonnostani keskeneräinen tai tuomittu odottamaan. Odotan emäntääni, joka ei koskaan tule, sillä hän on kuollut. Nyt puhun taas mullalle kasvojeni päällä. Nyt puhun taas puo-littain hiiltyneelle, lähes kompostoituneelle omenalle, jonka joku on heittänyt leposijalleni.

Muistan erään yön, kun olin yhä emäntäni sängyssä. Kyllä, muistan sen. Hän säpsähtää hereille, nousee istumaan, katsoo ulos. Kaupungin taloissa hänen ympärillään on muitakin, jotka heräävät samalla tavalla. He eivät tiedä miksi. Heillä on kummallinen tunne. Tarkastelen heitä. Kuulen heidän ajatuk-sensa. Kaikki ei ole niin kuin pitää. Tuntuu kuin meri olisi uinut heidän huoneisiinsa, suolainen ilma. He eivät vielä tiedä sitä, mutta silti he aavistavat. Maapallo kääntyy hitaasti kohti nykyaikaa. Huomaamattomalla hetkellä vanha maailma kärsii lopullisen tappion uudelle.

Kun lähistölläni nainen alkoi synnyttää, tunsin kohoavani maan povessa, aivan kuin lapsen tullessa maailmaan minä saisin mahdollisuuden, sieluni voisi siirtyä vastasyntyneeseen ja suuni voisi aueta ja päästää ensimmäisen huutonsa. Pysyin kuitenkin aloillani.

Kun lähistölläni nainen alkoi synnyttää, lähetettiin kiireesti sana lapsenpäästäjälle ja naisille, joita synnyttäjä oli etukäteen pyytänyt tulemaan. Kaikki jättivät heti askareensa ja riensivät apuun. Jotkut yöllä, toiset kirkkaana pakkasaamuna; nopein askelin he tulivat ja ottivat heti taloon astuttuaan huushollin hoteisiinsa. He loivat uuden väliaikaisen järjestyksen, ja talon väki joutui hakemaan paikkaansa. Näin kun naiset ympäröivät synnyttäjän ja veivät hänet saunaan. Näin kun he valoivat vettä hohkaaville kiville, näin löylyn ja höyryävät yrtit. He riisuiivat synnyttäjän, ja alaston oli Anne Bille, Nakkebøllen nuori emäntä. Ja saunan kiviseinän juureen oli minut pantu maan poveen, ja siellä minä lepäsin ja kuuntelin Anne Billeä, kun hän synnytti ensimmäisen lapsensa. Ja lapsenpäästäjä saapui joutuin, hän oli tunnettu siitä, että hän osasi siirtää synnyttäjän kivut toisen ihmisen kärsittäväksi, ja sitten sanottiin, että se joka kärsi synnyttäjän kivut piti ihomekkoa. Ja talossa olevat naiset pitivät vuoron perään ihomekkoa Anne Billen puolesta. Ja minun emäntäni Christenze pystyi pitämään sitä pisimpään, ja sen sanottiin johtuvan siitä, ettei hänellä ollut koskaan ollut miestä, minkä vuoksi hänellä oli neitsyen voimat. Ja myöhemmin aamupäivällä Annen mies Eiler palasi kartanoon, hän pot-

kiskeli soraa kivisaunan edessä, ja kuulin kun hän sanoi lapsenpäästäjälle, että kylläpä vaimo piti pahaa elämää, kuinka kipeää se muka saattoi tehdä, ja silloin näin miten lapsenpäästäjä siristi silmiään ja siirsi ihomekon Eilerille miehen ymmärtämättä mitä tapahtui, ja mies rojahti saman tien maahan ja huusi, ai, autakaa, sattuu kamalasti, ja kaikki naiset nauroivat, Christenze ja Ousse ja muut ulvoivat naurusta, ja Ousse sanoi: Siitäs sait ihomekon yllesi jotta opit, mitä naisesi joutuu kokemaan, kun laittaa sinun kakaroitasi maailmaan.

Mutta joka kerta kun Anne Bille synnytti, lapsi kuoli muutamana päivänä kuluessa riippumatta siitä kuka ihmeekko oli pitänyt. Yhden lapsen kuulin kiljuvan kuin se olisi nähnyt kuoleman, ja sen jälkeen se veti viimeisen henkäyksensä Anne Billen rinnalla jo ennen kuin ensimmäinen yö oli ohi, ja toiset lapset olivat syntyessään sinisiä ja elottomia, aivan liian pieniä. Sitten eräänä päivänä emäntäni sanoi Annelle: Anne, olen huomannut että et voi hyvin. Tule käymään luonani, niin annan sinulle lampaanmaitoa. Olet synnyttänyt jo neljä lasta, eikä yksikään niistä ole jäänyt eloon. Anna minun auttaa sinua pitämään seuraava. Ja emäntäni meni ulos ja lypsi lampaan. Hän haki keittiöstä ruokalusikan ja täytti sen maidolla, ja kun hän kuuli Annen ovella, hän noukki kahdella sormella taskustaan hämähäkin ja pani sen lusikkaan niin että lukki peittyi maitoon. Hän piti lusikkaa valmiina, kun Anne tuli sisälle, ja Anne asteli tottelevaisesti hänen luokseen ja otti sanaakaan sanomatta ja pahaa aavistamatta lusikan suuhunsa, nielaisi maidon ja hämähäkin yhdellä siemauksella ja lähti. Hän oli kahdeksannella kuulla raskaana ja täynnä toivoa ja huolta, hänelle kelpasivat kaikki neuvot. Ja kun lapsi syntyi, se oli elossa ja terve, pulleapossinen tyttö, jolla oli oikea määrä sormia ja varpaita. Anne säteili lapsivuoteessa, ja helpotuksen huokaus kiiri pitkin Nakkebøllen kartanoa ja koko Etelä-Fyniä, viimeinkin Anne sai terveen ja potran pienokaisen, ja hän kapaloi sen. Mutta seuraavana aamuna lapsi lepäsi kylmänä kehossaan. Sen löysi Ousse, ja Anne kääntyi vain vuoteellaan selin lapseen mitään sanomatta.

Jätän tytön kehtoon, jotta voit hyvästellä hänet, Ousse sanoi, mutta Anne ei vastannut, ja Ousse, joka oli talon piika, meni keittiöön kertomaan surulliset uutiset. Ja siellä Ousse istui yhä, kun Anne riensi paikalle lapsi sylissä. Se elää, se elää! hän huusi ja näytti lasta, ja Ousse ja Anne kumartuivat vastasyntyneen puoleen ja totta se oli, silmät olivat kiinni mutta kasvot nykivät ja liikkuiivat, suu muodosti pieniä haparoivia liikkeitä ja huulet aukenivat hitaasti kuin päästääkseen kysyvän äänen. Siinä näet, Ousse! Anne huusi. Tyttö elää! Ja lapsen suu aukesi mutta ulos ei tullutkaan ääntä, vaan hämähäkki; he seisoivat kuin kivettyneinä vastasyntyneen yllä, kun hämähäkki kipitti lapsen kasvojen yli ja hyppäsi pois, ja Anne kirkaisi ja pudotti lapsen, ja sen ruumis putosi kivilattialle.

Ja niin kului osapuilleen 12 vuotta, ja kun Anne oli 32, hän oli synnyttänyt ja menettänyt 15 lasta. Ja jokaisen lapsen myötä hänestä oli tullut ilkeämpi ja kiukkuisempi, onneton, väkivaltainen, hän raapi palvelijoidensa kasvoja, hän iski haarukoita omaan käteensä ruokapöydässä ja nauraa käkätti päälle, ja hän katsoi emäntääni Christenzeä, joka oli silloin yhä nuorehko, ei nuori, ehkä 36-vuotias, mutta yhä naimaton, hän piti ratsastamisesta ja tuli usein päivälliselle ratsastussaappaissa, ja Anne kyräili punaposkista, naimatonta aatelisnaista ja sihi si hampaiden välistä: Sinä, se olet sinä, sinä olet noita, mutta Christenze vain nauroi ja pyöritteli silmiään ja joi lisää viiniä, ja toisinaan emäntäni Christenze ajatteli, että olisi ollut parempi syntyä mieheksi, jo lapsena hän tajusi että hänessä oli vauhtia ja voimaa; ja jos Christenze sai tilaisuuden urheasti suojella ja ehkä jopa pidellä jotakuta neitoa, joka pelästyi nähdessään vallihaudalla ison koiran, hän ajatteli koko loppupäivän miehekkääksi katsomiaan asioita, suojelemista ja pitelemistä, ratsastamista ja miekkailemista. Niinpä Christenze ei ollut koskaan liehitellyt ketään miesväkeen kuuluvaa, hän ei ollut koskaan mennyt naimisiin, hän ei halunnut, hän ei halunnut pormestaria eikä vasallia, hän ei halunnut aviovuodetta ja aviosopimusta eikä morsiushuntua ja -arkkua, hän halusi mieluummin ratsastaa yksin ja juoda punaviiniä ja lukea kirjeitä myöhään yöhön. Messattu neitsyt, sillä nimellä hän myöhemmin kutsui itseään, siis kuoleman jälkeen, niin hänen katkaistu päänsä sanoi minulle liekkien keskeltä, kun pää ja päätön ruumis heitettiin rovioon,

hyvästi lapseni, kuului huokaus hänen huuliltaan, kun hän näki minut toisen sylissä rovion edessä, ja jos olisin pystynyt itkemään, silmäni olisivat itkeneet, ja jos olisin pystynyt muodostamaan sanoja suullani, olisin tehnyt niin, mutta näin hänen katkaistun päänsä sanovan: Hyvästi lapseni, mestattu neitsyt hyvästelee. Tämä tapahtui kuitenkin vasta paljon myöhemmin. Menen asioiden edelle. Christenze on yhä elossa. On yö, on yö Etelä-Fynillä. Hän nukkuu huoneessaan. Hän on pannut minut koriin. Yön hiljaiset olennot kietoutuvat puiden latvuksiin punokseksi. Luulen että rakastan häntä sillä osallani, jota ei koskaan valaista.

Jos haluat tietää, jääkö sairastunut ihminen henkiin vai kuoleeko hän, ota kivi, jonka nimi on smaragdi, ja aseta se vakavasti sairaan ihmisen päälle. Jos kivi halkeaa, sairas kuolee. Kivi asetetaan sydämen kohdalle.

Tai laske, miten monta päivää on sairastumisesta, ja ota yrtti, jossa on yhtä monta lehteä kuin sairauspäiviä, ja ripusta se sairaan ylle.

Tai ota maitoa naiselta, joka imettää poikalasta, pane joukkoon sairaan virtsaa ja sekoita. Jos maito juoksettuu, sairas paranee.

Tai ota leivänmuru ja pyyhi sillä sairaan ohimoa ja anna se sitten koiran syötäväksi.

Tai ota nokare silavaa ja pyyhi sillä sairaan jalkapohjia ja heitä sitten silava koiralle. Jos koira syö silavan, se on merkki siitä että sairas tervehtyy, mutta jos koira ei huoli sitä, sairas kuolee.

Raatihuoneen saliin astui mies, joka odotti ehdotonta kuuliaisuutta. Lapsena hänen annettiin valita omenan ja veitsen välillä. Hän opetteli teurastamaan sian. Näkemälläni miehellä on pääsy moneen linnaan ja kartanoon. Hän ei koskaan asu samassa paikassa pitkään kerrallaan. Hän on matkalla. Hän panee valtakuntaansa järjestykseen. Hän on Kristian IV. Hänelle luetaan posti ääneen. Hän haisee kätketyltä vereltä.

Nainen valitsi yön jolloin tekisi sen. Hän sytytti tulen ja rupesi lämmittämään vettä. Hän näki ikkunasta tähdenlennon. Huoneessa veti. Padassa mehiläisvaha alkoi sulaa reunoista. Tuoksui hunajalta. Kun hän sekoitti ja käänteli vahakimpaleita padassa, tuntui kuin jokin, joka oli ensin pysytellyt taloa ympäröivässä pimeydessä, olisi tullut sisään keittiöön. Hän tunsi sen katseen, se oli kuin susi tai keijuolento, se puri häntä niskaan. Hän nosti käden puremalle. Kaksi silmää roikkui itsestään ilmassa ja katseli häntä, kunnes ne putosivat maahan kilisten kuin piikivet. Hän etsi sisältään voimaa, rakkautta itseään kohtaan. Hän sitoi nauhan tiukasti valinmuotin ympärille ja sekoitti vahaa varmistaakseen että kaikki oli sulanut. Hän kieputti muutaman ihmishiuksen solmuun ja pani sen muottiin ennen kuin varovasti kaatoi mehiläisvahaa päälle. Se vuoti yli reunojen ja vajosi muotin pohjalle. Hän lisäsi vahaa useita kertoja. Valmistamisen aikana hänen mieleensä palaa yhtäkkiä ensimmäinen muisto, mielikuva, jonka hän on tallettanut sisälleen kuin onnenkiven tai avannon ja johon hän on sittemmin palannut monta kertaa. Hän makaa sängyssä ikkunan alla. Sänky on vaaleaa puuta, ja

häneen osuu valo. Ikkunan takana lentää kaksi tai kolme mustaa lintua, joilla on teräväkärkiset siivet. Siipien musta liito toistuu hänen äitinsä puvussa tai pitkässä viitassa, äiti ja isä seisovat hänen yläpuolellaan, he ovat lähdössä, hän ei muista heidän kasvojaan, ainoastaan heidän muotonsa ja heidän äänensä ja sen, että he puhuvat hänestä, mutta hän ei ymmärrä sanoja. He ovat iloisia ja ylpeitä ja lähdössä pois. Siinä kaikki. Nyt hän seisoo keittiössä yöllä. Kukaan ei tunne häntä. Minä haluan antaa hänelle kaikkeni. Hän irrottaa hahmon muotista. Se olen minä. Hän kuiskaa korvaani tiettyjä asioita. Hän kapaloi minut kuin lapsen. Hän siistii paikat. Hän poistaa kaikki jäljet. Hän tietää maailmasta tiettyjä asioita. Hän tietää, että hänestä ja Oussesta liikkuu noituushuhuja. Hänen täytyy olla varovainen. Mutta hän tietää senkin, ettei kuningas uskalla juuri nyt riitaantua aateliston kanssa, että titteli suojaa häntä. Hän nauttii minun valmistamisestani. Hän nauttii yön syvänteestä, siellä voi olla maailman navassa.

Hän uskoi tosissaan, etteivät he koskaan pääsisi häneen käsiksi. Että hän oli voittamaton kuin tähti. Minä kuitenkin näin selvästi, että hänenlaisensa tähti oli tehty hiuksista, ja hiukset suikertelivat ulos hitaasti kuin kiertokasvin varret, takertuivat kaikkeen minkä kanssa joutuivat kosketuksiin, luikertelivat ja imivät voiman ympäristöstään ja lähettivät sen tähtikeskukseensa, onkaloon, jossa vahalapset asuvat. Christenze ajatteli että häntä oli syytä pelätä, mutta minulle emäntäni oli harmiton, ihmeellinen kuin vaahto aallonharjalla, kun se heittäytyy ensimmäiseen, lopulliseen liitoonsa.

Nakkebøllen muurin juuressa kasvoi pieniä kissankelloja, ja nämä kukat kantoivat kuvuissaan kastepisaroita, ja näissä kastepisaroissa säilyi kartanon kellarissa käyty sananvaihto, joten kun minä pääsin kosketuksiin kissankellojen veden kanssa, sain kuulla kaiken. Kellarissa istui Ousse seinään kahlittuna ja itki, ja hänen edessään seisoj Anne, joka antoi pyövelilleen käskyjä nipistää Oussea punahehkuisilla pihdeillä.

Sano se, Ousse, Anne sanoi.

Anne, Anne, Ousse nyyhki kuin olisi yrittänyt puhua Annelle järkeä. Jumala on antanut sinulle hirvittävän ristin kannettavaksi, kun kaikki lapsesi kuolevat niin pian, mutta en se ole minä, Anne, minä en ole tehnyt mitään.

Nipistä uudelleen, Anne sanoi, ja pyöveli puristi pihdeillä Oussen peukaloa, ja juuri tämä huuto väreili kastepisaroissa. Luulen että jos matkustaa Nakkebølleen ja painaa korvansa kasteelle heti kun se on laskeutunut muurin juureen, voi vielä nykyäänkin kuulla nämä huudot. Sitten Anne puhui hyvin hiljaa, kuin hän olisi ollut ihan Oussen korvan vieressä:

Kuka se on, Ousse? Kuka tappoi lapseni?

Jumala sen teki, Jumala, Ousse vaikeri.

Nipistä vielä kerran, Anne sanoi. Ja sitten: Ei, Ousse, se on joku paha, sen täytyy olla saatana. Mutta joku on päästänyt saatanan sisään minun mahaani. Kuka se on, Ousse? Tiedän että se olet sinä, mutta kuka muu?

Ousse vain uikutti kuin hän olisi pelkkä tuulessa värisevä kissankello.

Se olit sinä, etkö ollutkin, Ousse? Hyvä, oikein hyvä että nyökkäät. Tunnusta syntisi, niin pääset taivaaseen. Rakas Ousse, olen tuntenut sinut niin kauan. Nyt olen surusta sairas, mutta huomaan että totuus lievittää surua, ja haluan vain selvittää totuuden. Sinulle tekee hyvää puhdistautua, jotta Jumala voi antaa sinulle anteeksi, se tekee oikein hyvää, ja pyöveli tässä on minun todistajani, joten anna nyt kaiken tulla, Ousse, sinun täytyy astua Jumalasi eteen puhtaana, sinun täytyy olla synnistä täysin puhdas, yhtäkään likatahraa ei saa jäädä, tai hän ei huoli sinua. Kysyn siis viimeisen kerran, Ousse, ja vastaa nyt rehellisesti, tai pyydän pyöveliä kuumentamaan raudan uudelleen. Kai sinä ymmärrät, että olen tajunnut kaiken: sinä olet valehdellut minulle koko ajan, sinä olet yksi syy siihen, että olen joutunut kokemaan niin paljon tuskaa, mutta minä annan sinulle anteeksi, Ousse, sillä tiedän että sinut viekoitteli siihen kavala kyy, jota olen elättänyt povellani tässä talossa ja kutsunut ystäväkseni, ja se on Christenze, eikä olekin, Ousse? Christenze on kaiken takana, eikä olekin? Hän on aina vihannut minua, koska minä olen naimisissa ja hän ei ole ja koska hänellä ei ole rahaa vaikka hän on aatelinen. Ja koska hän on ruma. Sille hän ei tietenkään voi mitään, mutta hän uskoo ansaitseviensa parempaa, ja siksi hänen ajatuksensa ovat vääristyneet. Tajuan sen nyt, Ousse, hän on kaiken takana ja hän on varmasti uhkaillut sinua jotta pysyisit hiljaa, niin hän on varmasti tehnyt, sinun ei tarvitse tuntea siitä huonoa omaatuntoa, Ousse, sinä olet vain ollut väline väärissä käsissä, ja Jumala ja kaikki muut antavat sinulle anteeksi, kunhan vain lausut pahan valtiattaresi nimen. Rakas ystävä, muistatko kun Pärttylin päivänä keräsimme niittykukkia ja vannoinme, että olisimme aina uskolliset toisillemme? Se on Christenze, eikä olekin? Sinä nyökkäät. Avaa kauniit silmäsi, jotta näen oman tutun Oussen. Kyllä, helpotuksen kyyneleet valuvat nyt poskillasi. Älä huoli, niin totta kuin tartuin silloin niityllä käteesi, pidän huolen että Christenze saa rangaistuksen.

Emäntäni asteli tuoksujen ja vaaleanvihreiden katosten labyrintissa, jossa maistuivat kalkki, viherhiukkaset ja parfyymi. Toisessa kädessään hänellä oli Eilerin ja Annen haaste, toisessa kirjoittamansa kirje, jonka hän aikoo pyytää lukemaan puolestaan oikeudessa. Itse hän ei aio mennä paikalle. Hän ei ajattele Oussea. Hän ei halua ajatella Oussea. Hän ei ajattele Oussen turvonneita silmiä, jotka katsoivat häntä kiviseinän tirkistysaukosta. Hän ei ajattele Oussen suuta, joka oli puristunut yhteen kuin köysipallo. Hän ei ajattele tyhmää kyyneltä, joka valui Oussen likaisilla kasvoilla. Hän ei ajattele Annea ja Annen käsiä, jotka olivat aina viileät ja pehmeät koskettaessaan iloisina Christenzen kasvoja, kun hän palasi ratsastamasta. Hän ei kuule heidän nauruaan, hänen kätensä ei muista riepua, jota hän piti Annen lihaa vasten jotta se ei repeäisi, hän ei ajattele sitä kertaa, kun he löysivät likolammelta muinaisen rahan ja villitsivät toisiaan löydön vuoksi, hän ei ajattele kuningasta, hän ei ajattele tervaa, hän ei ajattele omaa kieltään, miten se tahtoisi huutaa. Hän kiristelee hampaitaan kunnes hammas lohkeaa ja hän nielaisee sirun vahingossa, hän syö omaa luurankoaan.

Kylmäävä tarina vihasta, huhupuheiden voimasta ja noituudesta

Alborg 1620. Christenze Kruckow ja joukko muita naisia on syytettynä noituudesta. Huhun mukaan he ovat liittoutuneet paholaisen kanssa ja kylvävät epäkristillisin keinoin ympärilleen epäonnea, sairautta ja kuolemaa. Huhuilta on vaikea katkaista siivet.

Vahäläpsi on todellisiin noitakärjiin perustuva kauhutarina julmuudesta ja vallasta, luonnosta ja taikuudesta. Se on muotokuva herkistä yhteisöistä sekä huimaava kuvaus modernin maailman rationaalisuuden ihannetta edeltävästä maailmankatsomuksesta.

Olga Ravn (s.1986) on kriitikoiden ylistämä tanskalainen kirjailija. Hän toimii myös kirjallisuuskriittikkona ja luotsaa feminististä performanssiryhmä ja kirjoittajakoulu Hekseskolenia. Ravnilta on aiemmin julkaistu suomeksi *Aläiset* (2022) ja *Mimun työni* (2024).

ISBN: 978-952-352-300-5
KL 84,2
KANSI: *Nina Andelin*
KIRJAILIJAN KUVA: Sara Gabiatti
SUOMENTANUT: Sanna Manninen

